



Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.411

**Inventaris van het ambtelijk archief van A.P.J.
Westenburger, Majoor der Intendance, Dienst
identificatie en berging (Gravendienst), (1941) 1944-
1967 (1980)**

Versie: 14-06-2018

R.C. Hol

Nationaal Archief, Den Haag 2012

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Verwante archieven.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A. Ambtelijke bescheiden.....	11
A.1. Gravendienst algemeen.....	11
A.2. Gravendienst opleiding.....	11
A.3. Gravendienst taakuitvoering.....	11
A.3.1. In Frankrijk en Indonesië.....	11
A.3.2. In Duitsland.....	12
A.3.3. In Nederland.....	13
B. Persoonlijke bescheiden.....	15

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

A.P.J. Westenburger [levensjaren 1907-1980]

Periodisering:

archiefvorming: 1944-1967

oudste stuk - jongste stuk: 1941-1980

Archiefbloknummer:

C70

Omvang:

45 inventarisnummer(s) 0,30 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Albertus P.J. Westenburger, 1907-1980

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat ambtelijke correspondentie, verslagen van opgravingen van stoffelijke overschotten in binnen- en buitenland, met bijbehorend foto- en instructiemateriaal.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, A.P.J. Westenburger [levensjaren 1907-1980], nummer toegang 2.21.411, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Westenburger, A.P.J., 2.21.411, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Albertus P.J. Westenburger werd in 1907 geboren in Vlissingen. Zijn vader was afkomstig uit Noord-Brabant en had sinds 1909 twee hotels in Domburg. Uit zijn huwelijk in 1937 met Anneke van Woudenberg (Deventer, 1917), dat door echtscheiding zou eindigen, zijn twee zoons geboren. Voor de oorlog was hij werkzaam in de auto-industrie en gaf hij les aan de autovakschool in Driebergen.

Op basis van een door hemzelf geschreven biografische notitie¹ wordt duidelijk dat de Tweede Wereldoorlog zijn verdere carrière heeft bepaald. In 1940 is hij geleverd als reserve officier der kustartillerie in Hoek van Holland. In het begin van de oorlog zien we hem terug bij de onderzoeksafdeling van de Algemene Kunstzijde Unie (AKU). De toenemende ongemakkelijkheden in het 'verduitsde' bedrijf doen hem een poging wagen uit te wijken naar Engeland via Spanje waar de AKU een fabriek in Barcelona heeft. De poging mislukt en hij moet onderduiken in Frankrijk. In 1944 weet hij door de linies heen de oprukkende geallieerde troepen te breken en kan hij optreden als tolk. En daar begint zijn militaire loopbaan.

Van december 1944 tot oktober 1947 is hij als Nederlands verbindingsofficier aan de Inland Water Transport Branch aan het Engelse leger (naderhand ook in de Engelse Zone in bezet Duitsland) verbonden. Vanaf 1 oktober 1947 tot begin 1949 is hij werkzaam voor de Nederlandse Militaire Missie: zijn laatste post is Bad Salzungen).

In de periode 1950-1951 werkt hij voor de Dienst identificatie en berging, die in 1952 - naar Amerikaans voorbeeld - overgaat in de Gravendienst, onderdeel van de Intendance. In samenwerking met de Fransen wordt een begin gemaakt met de identificatie van de personen in de massagraven bij de verschillende concentratiekampen. In 1952 start dit programma met het openleggen van een "onduidelijk" massagraf bij één van de bijkampen van Neuengamme. Bij het onderzoek wordt onder meer gebruik gemaakt van de laatste ontwikkelingen op wetenschappelijk gebied, onder meer bij de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam. De werkzaamheden in Duitsland lopen door tot ca. 1966. Verder raakt Westenburger ook betrokken bij de repatriëring van gesneuvelde militairen in Nieuw-Guinea (1962) en verschillende Nederlandse identificaties en herbegravingen (Domburg, Grebbe, Loenen).

Voor zijn werk is Westenburger, sinds 1961 majoor bij de Inspectie Intendance Bureau Gravendienst, koninklijk onderscheiden en heeft hij in 1965 ook de medaille van verdienste van de Franse regering ontvangen. In 1967 gaat hij met pensioen. Albert Westenburger overleed in Middelburg in 1980. Over de laatste jaren van zijn leven zijn geen gegevens beschikbaar.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Na het overlijden van Westenburger op 13 januari 1980 op 73-jarige leeftijd kwamen de dozen met zijn ambtelijk archief in handen van zijn executeur-testamentair, de heer Kessel. Na diens overlijden in 2010 bezorgde de executeur-testamentair de dozen bij het Zeeuws Archief. Deze instelling droeg het materiaal in 2010 formeel over aan het Nationaal Archief.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is door schenking verworven.

¹ Inventarisnr. 1

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Het archief is geschoond van dubbelen, er heeft vanwege de daarmee gemoeide tijd geen controle plaatsgevonden met de beide eerder genoemde archieven op eventuele dubbelen. De foto's zijn in redelijke staat. Fysieke overblijfselen zijn verwijderd en overgedragen aan de Oorlogsgravenstichting.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Het archief vormt een aanvulling op de archieven van Bureau/Sectie Gravendienst van de afdeling Sociale Zaken van het Ministerie van Oorlog/Defensie (1941-1944) 1945-1976 en van de Dienst Identificatie en berging (DIB) van de Koninklijke landmacht (1940-1944) 1945-1952 [toegang 2.13.5220].

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A. AMBTELIJKE BESCHEIDEN

A.1. GRAVENDIENST ALGEMEEN

- 1** Stukken betreffende zijn activiteiten als Nederlands militaire gezagsdrager.
1944-1945, 1948, 1949, 1951, 1955, 1956, 1967 1 omslag, 1 fotoblad
- 2** Correspondentie met nabestaanden, met foto's.
1952, 1957, 1960-1962 1 omslag
- 3** Voorschrift Ministerie van Defensie nr. 10-20 inzake de Gravendienst.
1967 1 katern
- 4** Foto's betreffende een historische tentoonstelling in Wassenaar (?) over begraven
voor de Nederlandse centrale voor Begraven, met lijst van tentoongestelde
voorwerpen.
ca. 1967 1 omslag

A.2. GRAVENDIENST OPLEIDING

- 6** "The massacre of the Ardeatine caves: identification of the dead". Rapport van
major W. Macleod over de 335 burgerslachtoffers gevonden bij de Ardeatine grotten
in de buurt van Rome.
ca.1945 1 katern+ 4 foto's
- 7** Foto's inzake de identificatie middels schedelinpassing op foto's van overledenen.
ca.1958 1 omslag
- 8** Registratieformulieren, foto's en correspondentie betreffende de identificatie van
Arie Rempf, Gerrit Kroon, Herman W. Wiardi Beckman, Aarjan Brouwer, Hendrik
Pool, jhr R.A.P. Sandberg, Cornelis Johannes Meijer, Ewoud Sibinga Mulder, gebruikt
als lesmateriaal.
1957-1960 1 omslag
- 9** Rapport van de gezondheidsraad betreffende de onvolledige vertering van
begraven lijken.
1963 1 deel

A.3. GRAVENDIENST TAAKUITVOERING

- 10** Foto's van opgravingen zonder herkomst en/of geografische duiding.
1950-1960 1 omslag

A.3.1. IN FRANKRIJK EN INDONESIË

- 11** Foto's gemaakt tijdens opgravingen in Frankrijk (Normandië) door het gezelschap
Gerton uit Wageningen.
ca. 1960 1 omslag

- 12** Stukken betreffende de knelpunten rond de repatriëring van een in Indonesië begraven Nederlander.
1960 1 omslag
- 13** Stukken betreffende de het opgraven, het gereedmaken voor transport van gesneuvelde militairen in Nieuw-Guinea (Biak) en de aankomst en het transport van de gesneuvelde militairen in Nederland, met foto's.
1962-1963 1 omslag
- 14** Foto's van een (her)begravenis op een ereveld in Indonesië.
ca. 1955 1 omslag

A.3.2. IN DUITSLAND

- 15** Stukken betreffende de identificatie door middel van schedelfotografie van de Franse militair Fayard uit een aantal als onbekende soldaat begraven militairen bij Sandbostel (Duitsland) en opgravingen in Dachau, met foto's en object (identiteitsplaatje).
1958-1959 1 omslag
- 16** Verslag met bijlagen van een reis langs verschillende opgravinglocaties in Duitsland.
1958 1 omslag
- 17** Foto's van gedenkstenen op een Duitse begraafplaats voor kampslachtoffers.
ca. 1955-1958 1 omslag
- 18** Foto's van de begraafplaats in Altenbeken (Duitsland).
ca. 1951-1952 1 omslag
- 19** Fotoblad met foto's van opgravingen in Bankhausen, Rotenburg en Lahde.
ca. 1951-1952 1 omslag
- 20** Foto's van de opgravingen bij Bankhausen.
ca. 1951-1952 1 omslag
- 21** Foto's van de opgravingen bij Birnau.
ca. 1951-1952 1 omslag
- 22** Stukken betreffende de identificatie middels gebitskenmerken van lichamen opgegraven uit massagraven op de begraafplaatsen rond Dachau (Leitenberg, Vaihingen, Waldfriedhof-Terrassenfriedhof) en Sandbostel (Rothenburg), met foto's.
1955, 1957-1958, 1962 1 omslag
Betreft o.m. om de overleden Jan Luyten, Peter Leendert, en Albert Ferdinand Krikke
- 24** Foto's van de begraafplaats in Durach.
ca. 1951-1952 1 omslag
- 25** Stukken betreffende de opgraving en identificatie van Nederlandse overledenen in het kamp Engerhofe in Oost-Friesland, met foto's.
1952 1 omslag
- 26** Memorandum inzake de mogelijkheden voor opgravingen bij het Hohne-Camp

(Bergen-Belsen).
1965

1 stuk

- 27** Foto's en registratieformulier betreffende de identificatie van Cornelis P. Anth. Fray op het Nordfriedhof Neustadt in Holstein.
ca. 1951-1952
Het ging hier om de identificatie aan de hand van de "brilbruggroeve" op de schedel. 1 omslag
- 28** Foto's van de opgravingen in Lahde.
ca. 1951-1952 1 omslag
- 29** Registratieformulier inzake de heer Van de Kreeke, opgegraven op het kerkhof Vorwerkerfriedhof in Lübeck.
1958 1 stuk
- 30** Stukken betreffende de opgraving en identificatie in het concentratiekamp Mauthausen, met kaarten (calques!), foto's en brochures.
1955-1957 1 omslag
- 31** Verslag met foto's van de exhumatie en herbegraving van overledenen (meest uit Neuengamme) op het veldkerkhof Rotenburg bij Bremen.
ca. 1951-1952 1 omslag
- 32** Foto's van de begraafplaats in Neheim-Hüsten.
ca. 1958 1 omslag

A.3.3. IN NEDERLAND

- 33** Foto's van opgraving van Franse gesneuvelden bij Domburg.
1949 1 omslag
- 34** Foto's van de militaire en ere-begraafplaatsen aan de Grebbe, in Oosterbeek en in het Jonkersbos.
1952 1 omslag
- 35** Foto's en prentbriefkaarten van de begraafplaats voor Duitse militairen in IJsselsteyn bij Venray.
1954-1962 1 omslag
- 36** Stukken betreffende de herbegravenis van Nederlandse kampslachtoffers op de erebegraafplaats in Loenen, met namenlijsten.
1960-1961 1 omslag
- 37** Stukken betreffende de identificatie en het herbegraven van Duitse militairen in Nederland.
1955, 1956, 1959, 1961 1 omslag
- 38** Stukken betreffende de identificatie en overdracht aan de Britse autoriteiten van een in januari 1956 in de Rijn bij Rhenen aangetroffen lichaam van een geallieerde, Britse (?) soldaat, met foto's.
1956 1 omslag, 1 object
Koppelstuk van de riem bijgevoegd.
- 39** Foto's van een (her?)begravenis van ca. 40 gesneuvelde Russische (Georgische)

militairen op Terschelling.
ca. 1960

1 omslag

40

Foto's van een proef met onderzoek met een mijndetector naar graven op de
Waalsdorpervlakte.
ca. 1960

1 omslag

B. PERSOONLIJKE BESCHIEDEN

41	Stukken betreffende zijn persoonlijk leven. 1941, 1943, 1944, , 1964, 1967-1969, 1980	1 omslag
42	Stukken betreffende zijn werkzaamheden bij de Algemene Kunstzijde Unie. 1943	1 omslag
44	Foto's en prentbriefkaarten van privé-reizen door Frankrijk in 1957. 1957	1 omslag
45	Foto's van een vakantie met "Doesjka" naar Duitsland. 1959	1 omslag
43	Onderscheidingsteken Ridder in de orde van Oranje-Nassau. 1965	1 doos
5	Medaille de Reconnaissance Francaise. 1965	1 doos
44	Stukken betreffende zijn sollicitaties na pensionering uit militaire dienst. 1967-1968	1 omslag